

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z powództwa M. B.
przeciwko Urzędowi Gminy J.
o przywrócenie do pracy i odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 11 maja 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 11
grudnia 2014 r., sygn. akt VII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w W. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 11 czerwca 2014 r. w ten sposób, że oddalił powództwo M. B. przeciwko Urzędowi Gminy J. o przywrócenie do pracy i odszkodowanie oraz orzekł o kosztach postępowania.

Powód zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego: art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. w związku z art. 45 § 1 k.p., polegające na ich niewłaściwym zastosowaniu przez uznanie, iż pozwany podał w dokumencie z dnia 16 września 2013 r. „Rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem” uzasadnione przyczyny wypowiedzenia powodowi umowy o pracę i udowodnił w toku procesu sądowego, iż powyższe przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę były prawdziwe i uzasadnione. Ponadto skarżący podniósł zarzut naruszenia przepisów postępowania, mogących

mieć wpływ na wynik sprawy: 1/ art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., polegające na błędnej ocenie faktycznego zakresu obowiązków powoda, prowadzące do błędnego uznania, iż do obowiązków powoda należał nadzór nad wykonawstwem i odbiorem prac wykonanych przez firmę S.; 2/ art. 245 k.p.c. w związku z art. 231 k.p.c. w związku z art. 391 k.p.c., polegające na dokonaniu w trybie domniemania faktycznego ustaleń dotyczących nieprawidłowości w wykonaniu umowy przez firmę S. na podstawie dokumentu prywatnego „Ocena techniczna wykonanych robót budowlanych na ulicach: S., W. i K. w C.” opracowanego przez mgr inż. Z. S. wraz z asystentami; 3/ art. 378 § 1 i art. 385 k.p.c., polegające na nierozpoznaniu apelacji powoda. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na konieczność rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego. Zdaniem skarżącego, istotne zagadnienie prawne sprowadza się do pytania: czy Sąd posiadając dwa przeciwstawne stanowiska wymagające wiadomości specjalnych z zakresu naprawy dróg, zaprezentowane: (-) z jednej strony przez podmiot odpowiedzialny za nadzór inwestorski naprawy dróg – L. Z., prowadzącego działalność pod nazwą F., wyrażonym w protokole odbioru z dnia 20 sierpnia 2013 r. prac wykonanych przez firmę S. na podstawie umowy nr ZP.272.18.2013 z dnia 19 czerwca 2013 r., podpisanym wraz z powodem (urzędnikiem samorządowym) oraz w zeznaniach złożonych na rozprawie w dniu 26 lutego 2014 r.; (-) z drugiej strony przez mgr inż. Z. S. wraz z asystentami, wyrażonym w dokumencie prywatnym „Ocena techniczna wykonanych robót budowlanych na ulicach: S., W. i K. w C.”, który to dokument dotyczył „robót budowlanych”, jakimi prace wykonane przez firmę S., zgodnie z prawem budowlanym nie były; i nie posiadając żadnych dowodów na to, że wady zgłoszone na skutek powyższego dokumentu zostały przez firmę S. usunięte i czy w ogóle istniały w dniu odbioru prac, tj. w dniu 20 sierpnia 2013 r., może, nie posiadając wiadomości specjalnych rozstrzygnąć, że prace zostały wykonane nieprawidłowo, tj. niezgodnie ze specyfikacją warunków zamówienia dotyczącego konkretnych prac w zakresie naprawy dróg oraz niezgodnie z zasadami sztuki budowlanej. Skarżący wskazał, że podstawę prawną powyższego pytania stanowi art. 245 w związku z art. 231 w związku z art. 278 w związku z art. 233 § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. Zaznaczył, że sformułowane zagadnienie prawne dotyczące swobodnej oceny

dowodów z zakresu wiadomości specjalnych ma niezwykle istotne znaczenie dla oceny zasadności wypowiedzenia powodowi umowy o pracę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Ustawodawca nieprzypadkowo, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) i obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą

być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007; z dnia 10 marca 2008 r., III UK 4/8, LEX nr 459291; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134 i z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2009 r., sygn. II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu

Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne" (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2012 r., sygn. II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 13 sierpnia 2002 r., sygn. I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158, z 14 lutego 2003 r., sygn. I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, s. 51; z 11 kwietnia 2012 r., sygn. III SK 41/11, LEX nr 1238126; z 31 stycznia 2013 r., sygn. II CSK 479/12, LEX nr 1293729).

Obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wymogi te uzasadnione są publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 października 2007 r., V CSK 356/07). Tymczasem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnieniu powód nie nawiązał w sposób ogólny i abstrakcyjny do treści powołanych przez siebie przepisów, nie wskazał, na czym polega trudność w dekodowaniu zawartych w nich norm prawnych i do jakich rozbieżnych wniosków może prowadzić próba ich interpretacji. Ograniczył się jedynie do sformułowania wątpliwości, jakie jego zdaniem odnoszą się do swobodnej oceny dowodów w kwestiach wymagających wiadomości specjalnych. Postawił pytanie, które w rzeczywistości sprowadza się do zakwestionowania dokonanej przez Sądy orzekające w sprawie oceny wiarygodności wydanych opinii biegłych oraz poczynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych. W świetle art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., kwestie dotyczące ustalonych faktów nie stanowią jednak

przedmiotu kontroli kasacyjnej, w związku z czym opartemu na tej podstawie wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania towarzyszą niedopuszczalne motywy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681). Przedstawiony przez skarżącego problem nie spełnia zatem wskazanych wyżej wymogów istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.